

4. ULUSLARARASI DEDE KORKUT TÜRK KÜLTÜRÜ, TARİHİ ve EDEBİYATI KONGRESİ

2-4 Eylül 2021

Bakü, Azerbaycan, AMEA Folklor Enstitüsü
Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü

KONGRE PROGRAMI

Meeting ID: 889 0696 4199

Passcode: 020202

AÇILIŞ TÖRENİ

Bakü Yerel Saati: **15:00 – 15:30**

Ankara Yerel Saati: **14:00 – 14:30**

Akademik Muxtar İmanov

AMEA Folklor İnstitunun direktoru

Prof. Dr. Ramazan GAFARLI

AMEA Folklor Enstitüsü “Dede Korkut” şöbesinin müdürü,
“Dede Korkut” bilimsel dergisinin başkanı

Prof. Dr. Metin EKİCİ

Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı Başkanı
“Dede Korkut Günümüz Gençlerine Sesleniyor”

Prof. Dr. Seyfəddin Rzasoy

AMEA Folklor İnstitunun Mifologiya şöbesinin müdiri

Prof. Dr. Nizami Muradoghlu

AMEA Folklor İnstitusu

ÖNEMLİ, DİKKATLE OKUYUNUZ LÜTFEN / ÖNEMLİ, XAHİŞ EDİRİK DİQQƏTLƏ OXUYASINIZ

Önemli, Dikkatle Okuyunuz Lütfen

- ✓ Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildirimler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
- ✓ Online sunum yapabilmek için <https://zoom.us/join> sitesi üzerinden giriş yaparak "Meeting ID or Personal Link Name" yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
- ✓ Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
- ✓ Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
- ✓ Uygulama tablet, telefon ve PC'lerde çalışıyor.
- ✓ Her oturumdaki sunucular, sunum saatinden 15 dk öncesinde oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
- ✓ Tüm kongre katılımcıları canlı bağlanarak tüm oturumları dinleyebilir.
- ✓ Moderatör – oturumdaki sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) kısmından sorumludur.

Dikkat Edilmesi Gerekenler- TEKNİK BİLGİLER

- ✓ Bilgisayarınızda mikrofon olduğuna ve çalıştığına emin olun.
- ✓ Zoom'da ekran paylaşma özelliğine kullanabilmelisiniz.
- ✓ Kabul edilen bildiri sahiplerinin mail adreslerine Zoom uygulamasında oluşturduğumuz oturuma ait ID numarası gönderilecektir.
- ✓ Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir
- ✓ Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır

ÖNEMLİ, XAHİŞ EDİRİK DİQQƏTLƏ OXUYASINIZ

- ✓ Konfransımızda Yazı Qaydalarına uyğun göndərilmiş və elmi komissiyadan keçən məruzələr üçün online (video konfrans şəklində) çıxış imkanı veriləcəkdir.
- ✓ Online məruzə üçün <https://zoom.us/join> linki üzərindən daxil olaraq "Meeting ID or Personal Link Name" yerinə ID nömrəsinə daxil olaraq konfransa qoşula bilərsiniz.
- ✓ ZOOM tətbiqi pulsuzdur və yeni hesab açmağa ehtiyac yoxdur
- ✓ ZOOM tətbiqi qeydiyyatdan keçmədən istifadə edilə bilər
- ✓ Tətbiq planşet, telefon və kompüterlərdə mümkündür
- ✓ Hər iclasda məruzəçilər məruzə saatından 10 dəqiqə əvvəl konfransa bağlanmış olmaları lazımdır
- ✓ Bütün konfrans iştirakçıları canlı qoşularaq bütün məruzələri izləyə bilərlər.
- ✓ Moderator – iclasdakı çıxış və elmi diskussiyalar (sual-cavab) hissəsindən məsuldurlar

NƏZƏR YETİRİLMƏSİ VAXIB OLANLAR – TEXNİKİ BİLGİLƏR

- ✓ Kompüterlərinizdə mikrafon olduğuna və saz vəziyyətdə olmasına əmin olmalısınız.
- ✓ ZOOM-da ekran paylaşma xüsusiyyətini bacarmalısınız
- ✓ Qəbul edilən məqalə sahiblərinin mail adresinə ZOOM tətbiqindəki linkə aid ID nömrəsi göndəriləcəkdir.
- ✓ Sertifikatlar konfransdan sonra sizlərə PDF olaraq göndəriləcəkdir.
- ✓ Konfrans proqramında yer və saat dəyişikliyi kimi tələblər nəzərə alınmayacaqdır.

Zoom'a giriş yapmadan önce lütfen ad_soyad ve SALON numaranızı belirtiniz

Örnek: Hall-1, Awais Khan

zoom

Meeting ID: **889 0696 4199**

Passcode: **020202**

Salon-1**02.09.2021****Oturum Başkanları: Prof. Dr. Metin EKİCİ, Doç. Dr. A. Derya ESKİMEN****Meeting ID: 889 0696 4199 / Passcode: 020202****Bakü Yerel Saati: 15:30 – 18:00****Ankara Yerel Saati: 14:30 – 17:00**

Başlık	Yazar(lar)	Üniversite
DEDE KORKUT ANLATMALARINI NASIL OKUMALIYIZ	Prof. Dr. Metin EKİCİ	Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı
AĞZIMIZIN TADI TUZU MASALLARIN SOFRASI: ANADOLU MASALLARINDA MUTFAK KÜLTÜRÜ	M. Emir İLHAN	Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Antalya, Türkiye
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİNDE VE DERS KİTAPLARINDA KÜLTÜREL ÖGELER VE ÇEŞİTLİLİK	A. Derya ESKİMEN	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kütahya, TÜRKİYE
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 9. SINIF DERS KİTABININ 2018 YILI TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA BELİRTİLEN ANAHTAR YETKİNLİKLER AÇISINDAN ELE ALINMASI	A. Derya ESKİMEN	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kütahya, TÜRKİYE
"KİTABI DEDE KORKUT" DESTANINDA AİLE EĞİTİMİ	Sebine Güliyeva	Mingeçevir Devlet Üniversitesi, Pedagoji, pedagoji ve psikoloji, Mingeçevir, Azerbaycan
TÜRKİYE'DE LATİN ALFABESİNE GEÇİŞ SÜRECİ	Günel HÜSEYNOVA	Anadolu Üniversitesinin Sosyal Bilimler İnstitutunun Tarih bölümü üzrə doktora öğrencisi Gence Devlet Üniversitesinin Sosial fenler bölümünün öğretim üyesi Azerbaycan
ESKİ TÜRKÇEDEN KAZAKÇAYA HAYVAN ADLARI	Emin Oba	Dr., Al-Farabi Kazakh National University - Almatı/ Kazakistan
	Salih Memet	Bağımsız Araştırmacı Öğr., Türk Dili ve Edebiyatı
DEDE KORKUT DESTANI ÖRNEĞİNDE İNANCIN AHLAKİ VE KÜLTÜREL DEĞERLERİN KORUNMASINDAKİ ROLÜ	İhsan ÇAPCIOĞLU	Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Sosyolojisi, Ankara, Türkiye
	Aygün ALİYEVA	Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Sosyolojisi, Ankara, Türkiye
AZERBAJYAN TÜRKÇESİNDE AKRABALIK TERİMLERİ ÜZERİNE BİR TASNİF DENEMESİ	Yaşar SÖZEN	Pamukkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü, Denizli, TÜRKİYE
Tüm katılımcılar, oturum saatinden 15 dakika önce kongreye katılmalıdır. Her sunum 10-12 dakikadan uzun sürmemelidir. Lütfen kameralarınızı oturumun sonuna kadar açık tutunuz.		

Salon-2**02.09.2021****Oturum Başkanları: Prof. Dr. Ramazan Gafarlı, Doç. Dr. Hikmət QULİYEV****Meeting ID: 889 0696 4199 / Passcode: 020202****Bakü Yerel Saati: 15:30 – 18:00****Ankara Yerel Saati: 14:30 – 17:00**

Başlık	Yazar(lar)	Üniversite
"DƏDƏ QORQUD" KİTABININ MÜQƏDDİMƏSİNDƏ XANIMLAR	Ramazan Gafarlı	AMEA Folklor İnstitutü "Dədə Korkut" şöbəsinin müdürü, "Dədə Korkut" bilimsel dergisinin başkanı
"DIRSƏ XAN OĞLU BUĞACIN BOYU" NUN ALT MƏTN KONSEPTİ	Ramil Əliyev	Filologiya elmləri doktoru, professor AMEA Folklor İnstitutu
SEYFƏDDİN RZASOYUN YARADICILIĞINDA "KİTABİ - TÜRKMAN LİSANI" OĞUZNAMƏSİNİN TRANSMEDİATİV STRUKTURU VƏ RİTUAL - MİFOLOJİ SEMANTİKASI	Prof. Dr. Nizami Muradoghlu	AMEA Folklor İnstitutu
XIDİR NƏBİ HAQQINDA MƏRASİM NƏĞMƏLƏRİNİN VARIATİV XÜSUSİYYƏTLƏRİ	Şakir Əlif oğlu ALBALIYEV	AMEA Folklor İnstitutu, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
QORQUDŞÜNASLIQDA FƏRQLİ VARIANTLARDA OXUNUB ŞƏRH EDİLƏN BƏZİ SÖZLƏR	Asif Hacıyev	pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Azərbaycan Respublikası Təhsil İnstitutu
YENİYETMƏLƏRİN MƏNƏVİ TƏRBİYƏSİNİN FORMALAŞMASINDA "KİTABİ DƏDƏ-QORQUD" DASTANINDAKI MÜASİR İDEYALARIN ROLU	Nadirova Şirinbəyim Mürşüd	Bakı Dövlət Universiteti
MUHAMMED LUTFİ VE İBRAHİM HAKKI'DA GÜFTE UNSURU	Lale BEDİROVA (ŞABANOVA)	Doktora öğrencisi, Azərbaycan Milli Bilimler Akademisi Folklor İnstitutü, Güney Azərbaycan Folkloru Şubesi
SEYFƏDDİN RZASOY - ÖMRÜN ÖZÜNÜTƏSDİQ MƏQAMI	Elçin Qaliboğlu	AMEA Folklor İnstitutunun böyük elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru
ƏNƏNƏNİN YENİLƏNMƏSİ KONTEKSTİNDƏ AZƏRBAYCANDILLİ VİRTUAL MÜHİTDƏ DƏDƏ QORQUD OBRAZININ PARODİK ÇİZGİLƏRİ	Hikmət QULİYEV	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Folklor İnstitutu, böyük elmi işçi, Bakı
Tüm katılımcılar, oturma saatından 15 dakika önce kongreye katılmalıdır. Her sunum 10-12 dakikadan uzun sürmemelidir. Lütfen kameralarınızı oturma sonuna kadar açık tutunuz.		

Salon-3**02.09.2021****Oturum Başkanları: Doç. Dr. Səfa Qarayev, Doç. Dr. Meleyke Memmedova****Meeting ID: 889 0696 4199 / Passcode: 020202****Bakü Yerel Saati: 15:30 – 18:00****Ankara Yerel Saati: 14:30 – 17:00**

Başlık	Yazar(lar)	Üniversite
"KİTABI-DƏDƏ QORQUD" DA İNİSİASİYA MƏRASİMİRİTUALLARI VƏ ADƏT-ƏNƏNƏLƏRİ	Meleyke Memmedova	AMEA Folklor İnstitutu
QƏHRƏMANIN QADIN MÜHİTİNDƏN KİŞİ MÜHİTİNƏ KEÇİDİ KONTEKSTİNDƏ BASATIN DAVRANIŞLARININ PSİXOSEMANTİKASI	Səfa Qarayev	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Folklor İnstitutu, böyük elmi işçi, Bakı
ŞAMANLARIN VƏ AŞIQLARIN OXŞAR ÖLÜM TÖRƏNİ	İlhamə Cəlal qızı Qəsəbova	AMEA Folklor İnstitutu, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
ORTA MƏKTƏB DƏRSLİKLƏRİNDƏ ATALAR SÖZÜNƏ MÜNASİBƏT	Xuraman Daşdəmir qızı Kərimova	filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, AMEA Folklor İnstitutunun "Dədə Qorqud" , şöbəsinin böyük elmi işçisi
"DƏDƏ QORQUD KİTABI" NİN YAZILMA TARİXİ: ARAŞDIRMALAR, MÜLAHİZƏLƏR	Sadıqova Sevdə Muradxan qızı	BDU-nun Türkologiya kafedrasının dosenti, f.ü.f.d.
"KİTABI-DƏDƏ QORQUD" DASTANINDA OĞUZ BƏYİNİN FUNKSİYALARI	Dos. Məhəmməd MƏMMƏDOV	Bakı Dövlət Universiteti, Filologiya fakültəsi, Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı kafedrası, Bakı
OĞUZ MİFOLOJİ TƏFƏKKÜRÜNDƏ ÜÇ RƏQƏMİ (DASTANLAR ƏSASINDA)	Gülnar NƏSİBOVA	BDU, Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı kafedrasının dissertantı
SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS TEMSİLİ LİSTESİNDE ÇOK ULUSLU DOSYA OLARAK DEDE KORKUT VE ORTAK HAFIZA OLUŞTURMADAKI YERİ	Arş. Gör. Gökçe EMEÇ	Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye
SALUR KAZAN'IN YEDİ BAŞLI EJDERHAYI ÖLDÜRMEŞİ ANLATMASINDA EJDERHA VE KUTSALIN YENİDEN YARATIMI	Dr. Öğr. Üyesi Nagihan BAYSAL	Ege Üniversite, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Tüm katılımcılar, oturum saatinden 15 dakika önce kongreye katılmalıdır.**Her sunum 10-12 dakikadan uzun sürmemelidir.****Lütfen kameralarınızı oturumun sonuna kadar açık tutunuz.**

Salon-4**02.09.2021****Oturum Başkanı: Prof. Dr. A. Özgür GÜVENÇ****Meeting ID: 889 0696 4199 / Passcode: 020202****Bakü Yerel Saati: 15:30 – 18:00****Ankara Yerel Saati: 14:30 – 17:00**

Başlık	Yazar(lar)	Üniversite
"QAÇAQ NƏBİ" DASTANINDA "DƏDƏ QORQUD" DASTANININ İZLƏRİ	Qasımova Afaq Mustafa qızı	AMEA Folklor Institutunun doktorantı
ƏHMƏD BƏY AĞAOĞLUNUN MƏTBU FƏALİYYƏTİNDƏ MİLLİ MÜDAFİƏ VƏ QARABAĞ MÖVZUSU	Qəribov Mahir Heydər oğlu	Bakı Dövlət Universitetinin doktorantı AMEA-nın Folklor İnstitutu
İRAN TÜRKLERİNDE YENİDEN YARATILAN BİR DESTAN: KAN TURALI VE SELCAN DESTANI	Fazıl ÖZDAMAR	Ege Üniversite, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, İzmir/TÜRKİYE
RƏSUL RZA YARADICILIĞINDA UZAQ - YAXIN İRAQ	Nurəliyeva Pərvin Ələmdar qızı	ADPU, Ədəbiyyat kafedrası
İRAN TÜRKLERİNİN BİR MASAL KİTABI VE TÜRK DÜNYASI MASAL GELENEĞİNDEKİ YERİ: SELİM CEVAHİRFURUŞ	Öğr. Gör. Dr. Seçkin SARP KAYA	Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü TÖBİR
DEDE KORKUT ANLATILARINDA KAHRAMANIN KENDİYLE SINAVI	Prof. Dr. A. Özgür GÜVENÇ	Atatürk Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
İMDAT AVŞAR'IN "GÜVERCİN SEVDASI": HAYATIN GERÇEKLERİ SANATSAL DÜŞÜNCE AKIŞINDA	Xəyalə Zərrab qızı Əfəndiyeva	Bakı Dövlət Universiteti
TÜRK HALK KÜLTÜRÜNDE "YORGAN"IN GELENEKSEL KULLANIMI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	Gülsüm TARÇIN	Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk dili ve edebiyatı bölümü

**Tüm katılımcılar, oturum saatinden 15 dakika önce kongreye katılmalıdır.
Her sunum 10-12 dakikadan uzun sürmemelidir.
Lütfen kameralarınızı oturumun sonuna kadar açık tutunuz.**